Rådhussekretariatet
Teknik- og Miljøforvaltningen

Bilag 5

Spildevand

4. november 2024

Sagsnr.
2021-0315738

Dokumentnr.
2021-0315738-1

Teknik- og Miljøudvalget har jf. Styrelsesvedtægtens § 19, stk. 2, nr. 10 og 11 ansvaret for at planlægge og at give tilladelse til håndtering af spildevand.

Begrebet "spildevand" er defineret i spildevandsbekendtgørelsen, og omfatter både husspildevand, spildevand fra erhvervsvirksomheder, samt regnvand/overfladevand fra tage og befæstede arealer. Desuden kan vand fra grundvandssænkninger i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder i København ofte sidestilles med spildevand.

Spildevandsplan

Alle kommuner skal jf. miljøbeskyttelsesloven have en plan for bortskaffelse af spildevand. Spildevandsplanen er en kommunal sektorplan, der fastlægger rammerne for kommunens og forsyningens arbejde på området. Spildevandsplanen sætter bl.a. rammerne for klimatilpasning af afløbssystemet og ændringer i kloakeringsformen, men indeholder også kloakering af nye områder, der ikke tidligere har været kloakeret, som f.eks. kolonihaveforeninger og i byudviklingsområder. I spildevandsplanen kan borgere og virksomheder ligeledes orientere sig om planlagte ændringer i forhold til, hvordan spildevandet håndteres. Spildevandsplanen skal sikre, at kommunen lever op til Statens vandområdeplaner, som fastlægger miljøkvalitetsmålsætninger for vandområderne, samt kommuneplan og andre kommunale miljømålsætninger. Den nugældende spildevandsplan, vedtaget i BR i 2019, sikrer plangrundlag for spildevandsforsyningsselskabernes - HOFOR og BIOFOS - investeringer i spildevandsindsatser i planperioden 2018-2028. Det er en rammeplan, der gælder for de kommende 10 års arbejde med spildevandsplanlægning. Planen bliver suppleret af årlige projekttillæg med konkrete projekter til igangsættelse, f.eks. skybruds- og byudviklingsprojekter, der bliver forelagt Teknik- og Miljøudvalget og BR til godkendelse.

Spildevandstakster og betalingsvedtægt

HOFOR's bestyrelse fastsætter den samlede takst for spildevandsbehandling (transport og rensning). Hvert år skal TMU legalitetsgodkende HOFOR's spildevandtakster. Legalitetsgodkendelse indebærer alene, at kommunen skal sikre, at taksterne, formelt er i overensstemmelse med "hvile-i-sig-selv"- princippet og overholder de udmeldte økonomiske

Rådhussekretariatet

Københavns Rådhus, Rådhuspladsen 1
Postboks 444
1550 København V

EAN nummer
5798009809452

http://www.kk.dk/teknik-og-miljøforvaltningen

rammer fra Forsyningssekretariatet i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Det fremgår af den kommende lovpakke fra regeringen, at kommunalbestyrelsernes rolle fremover skal præciseres.

Når HOFOR ønsker at ændre på de overordnede rammer for spildevandshåndteringen, skal der forelægges en ny betalingsvedtægt til TMU's godkendelse.

Spildevandssystemet

Forsyningsselskabet HOFOR, som ejes af 8 kommuner, driver spildevandssystemet frem til de to renseanlæg, Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Damhusåen. Renseanlæggene drives af forsyningsselskabet BIOFOS, der er ejet af henholdsvis 8 og 15 kommuner.

I Københavns Kommune, og den øvrige del af hovedstadsområdet, er store områder fælleskloakkeret. Det betyder, at regnvand og spildevand transporteres i de samme ledninger til renseanlæggene. Nyere bydele separatkloakeres, det vil sige, at regnvand og spildevand fra husholdninger løber i separate systemer, hvor regnvandet efter simpel rensning udledes i vandområderne eller nedsives, og det øvrige spildevand ledes til rensning på renseanlæggene.

En fælleskloak er ikke dimensioneret til at kunne rumme alt spildevand og regnvand, når det regner kraftigt. Der vil i disse tilfælde ske overløb af regnopblandet spildevand fra fælleskloakkerne til især Københavns Havn, men også til nogle af de ferske vandområder. Disse hændelser er uforudsigelige, da overløb vil ske afhængig af hvor, hvornår og hvor kraftigt det regner. Når der sker udledning af regnopblandet spildevand, kan det påvirke badevandet. Derfor anvender forvaltningen et varslingssystem, hvor der varsles på badestederne, når badning frarådes (læs mere om badevand i "Introduktion til vandområder og badevand"). I sjældne tilfælde under skybrud, regner det så meget, at regnopblandet spildevand kan trænge op på overfladen, og skabe problemer i gader, kældre mv. (læs nærmere om dette i "Introduktion til skybrudsikring").

I forbindelse med separatkloakeringer ses fejltilslutninger, hvor spildevand, der skulle ledes til renseanlæg, ved en fejl i stedet sluttes til regnvandssystemet og dermed udledes i vandområderne. Dette giver problemer for de badende og den generelt gode vandkvalitet i havnen.

Håndtering af spildevand

Spildevandet, herunder regnvand, kan ledes til renseanlæg, til recipient eller nedsives. I alle tilfælde kræver det en tilladelse. Hvis det skal til renseanlæg kræver det en tilslutning til kloak, hvis det skal til recipient kræver det en udledningstilladelse, og nedsivning kræver også en tilladelse.

Hvis spildevandet ledes til spildevandskloak/fælleskloak, skal der meddeles tilslutningstilladelse efter §28, stk. 3. Tilslutningstilladelse fra husspildevand fra boliger og boligejendomme, gives sammen med byggetilladelsen. Spildevand fra virksomheder, hospitaler, brandøvelsespladser og afværgeanlæg mm. behandles sammen med virksomhedens miljøgodkendelse eller som en separat tilslutningstilladelse. Kommunen påser gennem vilkårene i miljøgodkendelsen eller tilslutningstilladelsen, at grænseværdier for forurenende- samt fokusstoffer (f.eks. PFOS) overholdes før afledning til kloak. Sker der overskridelser eller afledes der uden tilladelser, håndhæver kommunen forholdene overfor virksomheden.

Hvis der skal udledes til recipient, skal der søges om en udledningstilladelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1. Det gælder også for renseanlæggene.

Spildevand og regnvand indeholder bakterier, der kan påvirke badeforhold, samt en lang række miljøfremmede stoffer og næringsstoffer. Staten stiller via målsætningerne i vandområdeplanerne krav til udledningen af miljøfremmede stoffer og hvor mange næringsstoffer, der må udledes (læs mere om dette i notatet: "Introduktion til vandområder"). Det forventes, at der med de kommende vandområdeplaner (2022-2027) vil blive stillet nye krav.

Teknik- og Miljøudvalget bliver af forvaltningen via TMU-portalen orienteret, hvis forvaltningen har modtaget en ansøgning om udledningstilladelse, der indeholder planlagt udledning af spildevand fra fællessystemet til recipient. Inden sagen skal i partshøring orienteres Teknik- og Miljøudvalget igen ved orienteringspunkt på dagsordenen til et Teknik- og Miljøudvalgsmøde.

Hvis man ønsker at nedsive regnvand, skal kommunen i følge Miljøbeskyttelseslovens § 19, stk. 1, pkt. 3 give tilladelse til (eller afslag på), at spildevand afledes til undergrunden.

Teknik- og Miljøudvalgets handlemuligheder
Teknik- og Miljøudvalget kan vælge at rejse en sag til politisk behandling og forvaltningen kan forelægge specielt vigtige sager for udvalget. Afgørelsen skal til enhver tid træffes på et fagligt og sagligt grundlag.

Lovgivning

De lovgivningsmæssige rammer indenfor spildevandsområdet er følgende.

Spildevandsplanen: Miljøbeskyttelseslovens § 32

Tilslutning til kloak, fra virksomheder og i byggetilladelser: Miljøbeskyttelsesloven § 28, stk. 3

Udledning til ferske og marine vandområder: Grundlaget er miljøbeskyttelseslovens § 28 stk. 1, som underbygges af blandet andet bekendtgørelser om spildevand, fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvandgodkendelse, samt bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder.

Nedsivning: Miljøbeskyttelsesloven § 19, spildevandsbekendtgørelsen.

Desuden har Miljøstyrelsen udarbejdet en spildevandsvejledning til bekendtgørelsen om spildevandstilladelser m.v. efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 (Beskyttelse af jord og grundvand) og 4 (Beskyttelse af overfladevand). I fortolkningen af lovgivningen indgår endvidere et antal afgørelser fra Miljøklagenævnet.